

DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Dersin Kodu
SANAT TARİHİ I	141211003

Yarıyıl	Haftalık Ders Saati		AKTS
	Teorik	Uygulama	
1	2	0	2

Temel Eğitim	Sanat	Tasarım	Sosyal Bilimler
1	1		

Dersin Dili	Dersin Seviyesi	Dersin Türü
Türkçe	Lisans	Seçmeli

Önkoşul Dersleri	
Dersin Amacı	Tarih Öncesinden Orta Çağ'a uzanan dönemde, Anadolu, Mezopotamya, Mısır ve Batı Uygarlıklarının resim, heykel, mimari örneklerinin üslup özellikleriyle ele alınması ve böylelikle öğrencinin görsel algısının geliştirilmesi.
Dersin Kısa İçeriği	Sanat, sanatçı, sanat eseri kavramları, ilk sanat üretimleri, sanat kuramları ve çözümleme, sanat tarihinin gelişimi ve sanat tarihi biliminin diğer bilimsel alanlarla ilişkisi, Türkiye'de sanat tarihi, Tarih Öncesi ve İlk Çağ'daki yerleşim alanları, özellikleri, mimari örnekler, kazılar ve buluntular. Uygarlıkların ortaya çıkışları, gelişimleri, inançları, sanatları ve birbirleriyle etkileşimleri, Yunan ve Roma Sanatı, Bizans Sanatı.

Dersin Öğrenim Çıktıları	Katkı Sağladığı PÇ/PÇ'ler	Öğretim Yöntemleri *	Ölçme Yöntemleri **
1 Sanat olgusunu, sanatın kökenini, sanat türlerini ve sanat kuramlarını inceler.	PÇ1, PÇ2	1, 2, 5, 11	A
2 Sanat tarihi biliminin gelişimini açıklar.	PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4	1, 2, 5, 11	A
3 Geçmiş uygarlıkların toplumsal ve tarihsel değerlerini, sanat eserleriyle birlikte ele alır.	PÇ4, PÇ5	1, 2, 4, 5, 11	A, F
4 Farklı kültürlerin sanat etkileşimlerini irdeler.	PÇ4, PÇ5	1, 2, 4, 5, 11	A, F
5 Sanat olgusunu tarihi, sosyolojik, estetik, psikolojik, felsefi ve politik boyutlarda değerlendirir.	PÇ4, PÇ6	1, 2, 4, 5, 11, 13	A, F, K

***Öğretim Yöntemleri** 1:Anlatım, 2:Tartışma, 3:Deney, 4:Benzetim, 5:Soru-Yanıt, 6:Uygulama, 7:Gözlem, 8:Örnek Olay İncelemesi, 9:Teknik Gezi, 10:Sorun/Problem Çözme, 11:Bireysel Çalışma, 12:Takım/Grup Çalışması, 13:Beyin Fırtınası, 14:Proje Tasarımı / Yönetimi, 15:Rapor Hazırlama ve/veya Sunma

****Ölçme Yöntemleri** A:Sınav, B:Kısa Sınav, C:Sözlü Sınav, D:Ödev, E:Rapor, F:Makale İnceleme, G:Sunum, I:Deney Yapma Becerisi, J:Proje İzleme, K:Devam; L:Juri Sınavı

<p>Temel Ders kitabı</p>	<p>Akurgal, E. (1993). Anadolu Uygarlıkları, İstanbul: Net Turistik Yayınları.</p> <p>Gombrich, E. H. (1992). Sanatın Öyküsü, İstanbul: Remzi Kitabevi.</p> <p>Kuban, Doğan. (2005). Çağlar Boyunca Türkiye Sanatının Ana Hatları, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.</p> <p>Mülayim S. (2006). Bilim Olarak Sanat Tarihi (Aklın İzleri), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.</p> <p>Mülayim S. (1994). Sanat Tarihi Metodu, İstanbul: Bilim Teknik Yayınevi.</p> <p>Shiner, L. (2004). Sanatın İcadı (Bir Kültür Tarihi), (Çev. İsmail Türkmen), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.</p> <p>Turani, Adnan (2000). Dünya Sanat Tarihi, Ankara: Remzi Kitabevi.</p> <p>Turani, Adnan (1995). Sanat Terimleri Sözlüğü, İstanbul: Remzi Kitabevi.</p> <p>Sözen, M. ve Tanyeli, U. (1986). Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü, İstanbul: Remzi Kitabevi.</p>
<p>Yardımcı Kaynaklar</p>	<p>Alp, A. O. (2013). Yunan ve Roma Sanatı, Sanat Tarihi (Ed. Canan Parla), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 54-85.</p> <p>Ayvazoğlu, B. (1989). Türkiye’de Sanat Tarihi ve Estetikle İlgili İlk Çalışmalar. Erdem (Atatürk Kültür Merkezi Dergisi), Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 5(15) 977 – 992.</p> <p>Altuner, H. (2007). <i>Türkiye’de Sanat Tarihi ve Cumhuriyet’ten Günümüze Sanat Tarihi Eğitimi</i>, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 6(2), s. 79-90.</p> <p>Batur, A. ve Diğerleri (2002). <i>Türkiye’de Sanat Tarihi Eğitimi ve Sorunları</i>. İstanbul: Sanat Dünyamız, s.84.</p> <p>Colledge, M. (1982). Roma Sanatını Tanıyalım. İstanbul: İnkilap ve Aka Kitabevi.</p> <p>Cornell, T. (1988). Roma Dünyası, İstanbul: İletişim Yayınları.</p> <p>Cömert, B. (2008). Mitoloji ve İkonografi, Ankara: Deki Yayınevi.</p> <p>Çakın, Ç. (2008). “Heinrich Wölfflin”. Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, 3. Cilt, İstanbul: YEM Yayınları, s. 1609.</p> <p>Demirel Gökcalp, Z. ve Demir, H. (2013). “Tarih Öncesi ve İlkçağ’da Anadolu, Mezopotamya ve Eski Mısır Sanatı”, Sanat Tarihi (Ed. Canan Parla), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 2-28.</p> <p>Erzen, J. N. (1997). “Plastik Sanatlar” Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, 3. Cilt, s. 1265.</p> <p>Lenoir, B. (2004). Sanat Yapıtı, (Çev. A. Derman), 3. Baskı, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.</p> <p>Mazlum, D. (2008). “Erwin Panofsky. Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, 3. Cilt, İstanbul: YEM Yayınları, 2008, s. 1213.</p> <p>Mülayim S. (1994). Sanata Giriş, İstanbul: Bilim Teknik Yayınevi.</p> <p>Ödekan, A. (2008). “<i>Sanat Tarihi</i>”, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, 3. Cilt, İstanbul: YEM Yayınları, s. 1360-1362</p> <p>Özbaşaran, M. (2011). “Anadolu’nun Tarih (Yazı Öncesi Dönemleri)”, Eski Anadolu Tarihi (ed. K. Köroğlu), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 2-20.</p> <p>Polat, Y. (2010). “Anadolu Demir Çağı Uygarlıkları”, Anadolu Arkeolojisi (ed. H. Alanyalı), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 146-147.</p> <p>Renda, G. (2001). <i>Cumhuriyet Döneminde Sanat Tarihi Bilimi</i>, Atatürk’ün Ölümünün 62. Yılında Cumhuriyet Türkiye’sinde Bilimsel Gelişmeler Sempozyumu (8-10 Kasım 2000). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi, s. 107-115.</p>

- Roth, L. M. (2000). **Mimarlığın Öyküsü** (Çev. E. Akça), İstanbul: Kabalcı Yayınları.
- Sevin, V. (1982). “Frygler”, **Anadolu Uygarlıkları Görsel Anadolu Tarihi Ansiklopedisi**, C. 2, İstanbul: Görsel Yayınlar, s. 248-274.
- Sevin, V. (1982). “Lydia’lılar”, **Anadolu Uygarlıkları, Görsel Anadolu Tarihi Ansiklopedisi**, C. 2, İstanbul: Görsel Yayınlar, 1982, s.276-308.
- Sinemoğlu, N. (1984). **Sanat Tarihi (Tarih Öncesinden Bizansa)**, İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi Yayınları, No: 8.
- Thorpe, M. (2002). **Roma Mimarlığı**, İstanbul: Homer Kitabevi.
- Yazıcı, A. (2012). “**Estetik ve Sanat Felekesesi**”, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim fakültesi Yayınları.
- Wheeler, M. (2004). **Roma Sanatı ve Mimarlığı**, İstanbul: Homer Kitabevi.
- Bizans Sanatı Kaynakları:**
- Bakirtzis, Charalambos. (2008). “Secular and Military Buildings” **The Oxford Handbook of Byzantine Studies**, New York: Oxford University Press, 373-385.
- Brandes, W. (1999). “Byzantine Cities in the Seventh and Eighth Centuries – Different Sources, Different Histories” **The Idea and Ideal of the Town Between Late Antiquity and the Early Middle Age**, Leiden-Boston-Köln, 25-57.
- Demirel Gökalp, Z. (2013). Bizans Sanatı, **Sanat Tarihi** (Ed. Canan Parla), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 86-112.
- Eyice, S. (1980). **Son Devir Bizans Mimarisi İstanbul'da Palaiologos'lar Devri Anıtları**, İstanbul: Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu.
- Eyice, S. (1982). “Türkiye’de Bizans Sanatı”, **Anadolu Uygarlıkları Görsel Anadolu Tarihi Ansiklopedisi**, C. 3, 568–618.
- Haldon, John. (2006). **Bizans Tarih Atlası** (Çev. Ali Özdamar), İstanbul: Kitap Yayınevi.
- Hasol, D. (1998). **Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü**, İstanbul: Yem Yayınları.
- Kazhdan, Alexander (Ed.) (1991). **Oxford Dictionary of Byzantium C.1–3**, New York: Oxford University Press.
- Koch, Guntram. (2007). **Erken Hıristiyan Sanatı** (Çev. Ayşe Aydın), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Mango, Cyril (2006). **Bizans Mimarisi**, Ankara: Rekmay Ltd. Şti.
- Mango, Cyril (2008). **Bizans: Yeni Roma İmparatorluğu** (Çev. Gül Çağalı Güven), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Mercangöz, Zeynep, vd. (2007) “Yaşam Mekanları: Mimarlık” **Kalanlar, 12. ve 13. Yüzyıllarda Türkiye’de Bizans**, İstanbul: Vehbi Koç Vakfı Yay., s. 22-29.
- Nicol, Donald M. (2016). **Bizans’ın Son Yüzyılları (1261-1453)**, (Çev. Bilge Umar), İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Olçay Uçkan, B.Y. vd. (2010). “Bizans Dönemi” **Ortaçağdan Günümüze Anadolu Uygarlıkları**, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 1-78.
- Ousterhout, Robert. (2008). “Churches and Monasteries” **The Oxford Handbook of Byzantine Studies**, New York: Oxford University Press, s. 354-372.
- Saradi, Helen. (2008). “Towns and Cities” **The Oxford Handbook of Byzantine Studies**, New York: Oxford University Press, s. 317-327.
- Tekin, O. (1999). **Yapı Kredi Koleksiyonu Bizans Sikkeleri**, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

	Yılmazyaşar, H. (2011). "Bizans Sanatı", Bizans Tarihi (Ed. L. Kayapınar), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, s. 230-257.
Derste Gerekli Araç ve Gereçler	Bilgisayar, projeksiyon, internet, mobil araçlar.

Dersin Haftalık Planı	
1	Tanışma: Ders İçeriği
2	Sanat Olgusuna ve Sanat Türlerine Genel Bir Bakış
3	Sanat Tarihi Biliminin Oluşum ve Gelişim Süreçleri
4	Türkiye’de Sanat Tarihi Bilimi
5	Sanat Kuramları, Kuram ve Çözümleme
6	Tarih Öncesi Çağlarda Sanat
7	Tarih Öncesi Çağlarda Sanat
8	Ara Sınavlar
9	İlk Çağ’da Anadolu, Mezopotamya ve Mısır Sanatı
10	İlk Çağ’da Anadolu, Mezopotamya ve Mısır Sanatı
11	Yunan Sanatı
12	Yunan Sanatı
13	Roma Sanatı
14	Roma Sanatı
15	Bizans Sanatı
16,17	Yarıyıl Sonu Sınavları

Dersin İş Yükünün Hesaplanması			
Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yükü (saat)
Ders Süresi (haftalık toplam ders saati)	14	2	28
Ders Dışı çalışma süresi (literatür tarama)	3	2	6
Ders Dışı çalışma süresi (okuma)	6	2	12
Ders Dışı çalışma süresi (izleme)	4	2	8
Ara sınav	1	1	1
Ara Sınav hazırlık	2	2	4
Yarıyıl sonu sınavı	1	1	1
Yarıyıl sonu sınavı hazırlık	2	2	4
Toplam iş yükü			64
Toplam iş yükü / 30			2,13
Dersin AKTS Kredisi			2

Değerlendirme	
Yarıyıl içi Etkinlikleri	%
Ara Sınav	40
Ödev	
Yarıyıl Sonu Sınavı	60
Toplam	100

DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARININ PROGRAM ÇIKTILARI (PÇ) İLE OLAN İLİŞKİSİ (5: Çok yüksek, 4: Yüksek, 3: Orta, 2: Düşük, 1: Çok düşük,)		
NO	PROGRAM ÇIKTISI	Katkı
1	Görsel sanatların temel kavram, eleman ve ilkelerini kavrama	4
2	Görsel sanatların tarihçesine ilişkin bilgi edinme ve kullanma	4
3	Görsel sanatlara ilişkin literatürü tarama ve kullanma becerisine sahip olarak edindiği bilgiyi eleştirel bir yaklaşımla değerlendirme	4
4	Görsel sanatlar alanına yönelik bilimsel, felsefi, kültürel ve teknolojik bilgi edinme ve ilgili gelişmeleri takip etme becerisi kazanma	4
5	Görsel sanatların farklı alanlarında, farklı malzeme, teknik ve teknolojiler hakkında edindiği bilgiyi sanat pratiklerinin üretim süreçlerinde deneyimleme	4
6	Disiplinlerarası çalışma bilgi ve becerisi edinerek teorik ya da uygulamalı süreçlerde sanat pratiklerine aktarma	3
7	Anlatım ve sunum becerilerini geliştirme; uygun sunumlar yapabilmek için çeşitli tekniklerle ve programlarla sanatsal sürecin farklı aşamalarını ifade edebilme	
8	Karşılaşılan problemlere yönelik alternatif çözüm yolları üretmek için deneysel üretimler gerçekleştirme becerisi geliştirme	
9	Edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgi ve becerilerle bireysel ya da işbirliği içinde yaratıcı, yenilikçi ve özgün sanatsal projeler yürütme ve sergileme	
10	Kendi sanat pratiklerine eleştirel bir bakış açısı geliştirebilme ve yapılan eleştirileri dikkate alabilme	
11	Sanatsal pratiklerin üretim ve sergileme süreçlerinde etik kurallara dikkat etme	

DERSİN YÜRÜTÜCÜLERİ				
Yürütücü	Dr. Arş. Gör. Şeyma Nâlan Ekice			
İmza				

09/07/2024